

גב א מיי פ"ד מהל' חובל ומזיק הלכה יד וע"ש סמך עשין ע טושי"ע ח"מ סימן תכד סעף ו':
 גב ג ב מיי"ם שם הלכה יט טושי"ע שם סעף ו':
 גר ד מיי"ם פ"ט מהל' עבדים הלכה ז ועיין שם סמך עשין פכ טושי"ע ר"ד סימן רסו סעף כ כא':
 גה ה מיי"ם שם פ"א הלכה ט סמך שם:
 גו ו מיי"ם פ"ד מהלכות חובל ומזיק הלכה יט ועיין בהשגות ובת"מ סמך עשין ע טושי"ע ח"מ סימן תכד סעף ו':
 גז ז מיי"ם שם הלכה יד טושי"ע שם סעף ו':

א"ל לא זכתה תורה לאב אלא שבת נעורים בלבד. לסימנא בעלמא נקט האי ליטנא כדפי' ואפי' פלגא זכניה דלפתתה מסכספה קסבר רב דלית ליה לאב מדי וכן ר"ל לקמן ור"י פליג וק"ל דלמא פלגא זכניה חזלתה של אב ור"ת והיכי פליגי רב ור"ל ארי' יוחנן והא ברעיש נערה

אמר ליה לא זכתה התורה לאב אלא שבת נעורים בלבד איתביה החובל בעבד עברי חייב ככולן חוץ מן השבת בזמן שהוא שלו אמר אביו "מודה רב בשבת דמעשה ידיה עד שעת בגרות דאבוה הוי איתביה החובל בבנו גדול יתן לו מיד בבנו קפון ועשה לו סגולה החובל בביתו קטנה פטור ולא עוד אלא אחרים שחבלו בה חייבין ליתן לאביה ה"נ בשבת: ובבנו גדול יתן לו מיד ורמינהו החובל בבניו ובבנותיו של אחרים גדולים יתן להם מיד קטנים יעשה להם סגולה בבניו ובבנותיו שלו פטור אמרי לא קשיא: כאן כשסמוכים על שלחנא כאן כשאין סמוכים על שלחנא אוקימתא לקמייתא כשאין סמוכים על שלחנא אי הכי אימא סיפא החובל בביתו הקטנה פטור ולא עוד אלא אחרים שחבלו בה חייבין ליתן לאביה לדירה בעי' למיתב לה דבעיא מוזני ואפי' למ"ד ^ט דריבול הרב לומר לעבד עשה עמי ואיני זגך הני מילי בעבד כנעני דאמר ליה עביד עבידתא כולי' יומא ולאורתא זיל סחר ואכול אבל עבד עברי דכתיב יכי טוב לו עמך ה'עמך במאכל עמך במשתה לא כל שכן בתו כדאמר רבא ברביה דרב עולא לא נצרכה אלא להעדפה במאי אוקימתא לבתרייתא בסמוכין על שלחנא גדולים יתן להם מיד קטנים יעשה להם סגולה אלא למיתב בעי' למיתב אמרי כי קא קפיד במידי דקא חסר במידי דאתא מעלמא לא קפיד והא מציאה דמעלמא קאתי להו וקא קפיד אמרי רווחא דקאתי להו מעלמא ולית להו צערא דגופייהו בגוה קפיד אבל חבלה דאית להו צערא דגופייהו ומעלמא קאתי להו לא קפיד והא התם דאית להו צערא דגופא ומעלמא קאתי להו לא קפיד דקתני ולא עוד אלא (אפילו) אחרים שחבלו בה חייבין ליתן לאביה אמרי התם דגברא קפידא הוא דהא אין סמוכין על שלחנא אפילו במידי דאתי להו מעלמא קפיד הכא דלאו גברא קפידא הוא דהא סמוכין על שלחנא כי קא קפיד במידי דקא חסר ליה במידי דאתי להו מעלמא לא קפיד ^ט מאי סגולה רב חסדא אמר ספר תורה רבה בר רב הונא אמר דיקלא דאכיל מיניה תמרי וכן אמר ריש לקיש לא זכתה תורה לאב אלא שבת נעורים בלבד ורבי יוחנן אמר 'אפילו פציעה פציעה ס"ד אפילו רבי אלעזר לא קמיבעיא ליה אלא חבלה דאפתתה

דאין אדם ראוי לחבול בזכו דהא ישראלית היא ועבר על לא יוסף פן יוסף (דברים כה): מן השבט בזמן שהעבד שלו. ולא צעזעב דאחר לנותן שבתו לרבו. קתני מיהת דעבד עברי שלו פטור הואיל ומעשה ידיו שלו וה"נ כיון דכמו מעשה ידיה שלו לשקול שבת ידוה וקשה לרב דאמר לא זכתה תורה לאב אלא שבת נעורים בלבד דודאי אפי' חבלות זכתה לו: מודה רב בשבת. דהיינו ליה לאב: צנונו. לא זכי ליה רחמנא מידי אצל זכתי קטנה זכי ליה: אפי' למ"ד יכול רב כו'. פלוגמא במסכת גיטין י' בפרק שני: סחר. סבב וסכול חזור על הפתחים. ל"א סחר סבב לפתחי העיר: להעדפה. המותר על מזונותיה: דרבא זכיה לרב עולא זכ' נערה שנתפתתה (כתובות מה.).
לכזו נעני למיסתא ליה. דמאי שאל כי חבל זהו איהו דמפטר משבת משום דסמוכין על שולחנא כי חבלי זהו אחריתי נמי ליכתי ליה: במידי דחסר זכיה. ממונא כגון היכא דחבל זהו איהו דנימא ליה אן זיל שלים: והכי מליאה. דתנן צניס אוחזין (ב"מ דף ז' ג') מליאת זנו וצנו הקטנים הרי אלו שלו ואוקימתא התם [שם:]: גדול וסמוך על שולחנא זהו קטן: דאפתתה

(א) כתובות מה. נח: גטין יג.
 (ב"מ דף ג.) (ב) כתובות מה.
 (א) ז"כ נח. (ד) ויל' בפי"ק
 (א) (ד) ג' שלמה.
 (ו) וכתובות מה: מוספת
 ד"ה שפטה ליתא שער מי
 ערות והא כיון. (ו) ועי'
 במוספת כתובות מה. ד"ה
 ל"ג קדושין טו. ד"ה כי
 טושי.

תורה אור השלם

1. וק"ה כי יאמר אל"ף לא אצא מעמך כי אהרן ואת ביתך כי טוב לו עמך: דברים טו טז טושי.

מוסף רש"י

יכול הרב לומר לעבד. כנעני. עשה עמי. מלאכה, ואיני זגך. אלא חוזר על הפתחים (גיטין יג.) רב חסדא אמר ספר תורה. ללמוד זו, הרי פירות וסקנן קייס (רש"י ב"ב דף ג'.) ודיקלא דאכיל מיניה. הקטן המרי. וסקנן קייס. אכל בעסקא לא. שמה יארע זה דבר מקלה ומאכז (שם).

רבינו חננאל

אמי ליה לא זכתה תורה לאב אלא שבת נעורים בלבד. פי' אבל חבלה דידה הוי. לא נצרכה אלא להעדפה. פי' כל מה שישאר מרמי החבלה אחרי סיפוק מזונותיה הוא שנוטל האב.

ליה עביד עבידתא כולי' יומא ולאורתא זיל סחר ואכול אבל עבד עברי דכתיב יכי טוב לו עמך ה'עמך במאכל עמך במשתה לא כל שכן בתו כדאמר רבא ברביה דרב עולא לא נצרכה אלא להעדפה במאי אוקימתא לבתרייתא בסמוכין על שלחנא גדולים יתן להם מיד קטנים יעשה להם סגולה אלא למיתב בעי' למיתב אמרי כי קא קפיד במידי דקא חסר במידי דאתא מעלמא לא קפיד והא מציאה דמעלמא קאתי להו וקא קפיד אמרי רווחא דקאתי להו מעלמא ולית להו צערא דגופייהו בגוה קפיד אבל חבלה דאית להו צערא דגופייהו ומעלמא קאתי להו לא קפיד והא התם דאית להו צערא דגופא ומעלמא קאתי להו לא קפיד דקתני ולא עוד אלא (אפילו) אחרים שחבלו בה חייבין ליתן לאביה אמרי התם דגברא קפידא הוא דהא אין סמוכין על שלחנא אפילו במידי דאתי להו מעלמא קפיד הכא דלאו גברא קפידא הוא דהא סמוכין על שלחנא כי קא קפיד במידי דקא חסר ליה במידי דאתי להו מעלמא לא קפיד ^ט מאי סגולה רב חסדא אמר ספר תורה רבה בר רב הונא אמר דיקלא דאכיל מיניה תמרי וכן אמר ריש לקיש לא זכתה תורה לאב אלא שבת נעורים בלבד ורבי יוחנן אמר 'אפילו פציעה פציעה ס"ד אפילו רבי אלעזר לא קמיבעיא ליה אלא חבלה דאפתתה

הרי"ה ב"מ דף ז' ג') מליאת זנו וצנו הקטנים הרי אלו שלו ואוקימתא התם [שם:]: גדול וסמוך על שולחנא זהו קטן: דאפתתה

הרי"ה ב"מ דף ז' ג') מליאת זנו וצנו הקטנים הרי אלו שלו ואוקימתא התם [שם:]: גדול וסמוך על שולחנא זהו קטן: דאפתתה

דכתיב כי טוב לו עמך.

הרי"ה ב"מ דף ז' ג') מליאת זנו וצנו הקטנים הרי אלו שלו ואוקימתא התם [שם:]: גדול וסמוך על שולחנא זהו קטן: דאפתתה

הרי"ה ב"מ דף ז' ג') מליאת זנו וצנו הקטנים הרי אלו שלו ואוקימתא התם [שם:]: גדול וסמוך על שולחנא זהו קטן: דאפתתה

הרי"ה ב"מ דף ז' ג') מליאת זנו וצנו הקטנים הרי אלו שלו ואוקימתא התם [שם:]: גדול וסמוך על שולחנא זהו קטן: דאפתתה

הרי"ה ב"מ דף ז' ג') מליאת זנו וצנו הקטנים הרי אלו שלו ואוקימתא התם [שם:]: גדול וסמוך על שולחנא זהו קטן: דאפתתה

הרי"ה ב"מ דף ז' ג') מליאת זנו וצנו הקטנים הרי אלו שלו ואוקימתא התם [שם:]: גדול וסמוך על שולחנא זהו קטן: דאפתתה

הרי"ה ב"מ דף ז' ג') מליאת זנו וצנו הקטנים הרי אלו שלו ואוקימתא התם [שם:]: גדול וסמוך על שולחנא זהו קטן: דאפתתה